

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน
2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
3. วิธีการสอนภาษาอังกฤษ
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ
5. เอกสารเกี่ยวข้องกับแบบฝึก
6. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านน้ำสร้างหนองบะ ตั้งอยู่เลขที่ 22 หมู่ที่ 4 ตำบลนาสีนวน อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เปิดสอนตั้งแต่ระดับ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2550 มีนักเรียนทั้งสิ้น 310 คน นักเรียนชาย 156 คน นักเรียนหญิง 154 คน จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 12 ห้องเรียน
3. มีเขตพื้นที่บริการ 7 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านวังคู บ้านหนองแก บ้านโนนสวรรค์ บ้านน้ำสร้างบ้านหนองบะ บ้านหนองแฝก บ้านเตาป่า
4. ด้านการจัดการเรียน สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านน้ำสร้างหนองบะ ยังขาดสื่อสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบฝึกการเขียนสะกดคำภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

1. ความสำคัญของภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญในโลกปัจจุบันข่าวสาร เพื่อการสื่อสารอย่างกว้างขวางและเป็นสากล กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นที่ต้องเร่งพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้คนไทยมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาตรฐาน สามารถใช้ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสาร ตลอดจนเลือกสรรและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่มีอยู่มากมายอย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ. 2540 : 18) ภาษาอังกฤษถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำรงชีวิตและพัฒนาสังคมไทย คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดีจะมีโอกาสดำเนินงานทางสังคม การติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศทั่วโลก ก็ล้วนแต่ใช้ภาษาอังกฤษ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่และการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้ภาษาอังกฤษมีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของคนไทยมากยิ่งขึ้นทั้งในด้าน การศึกษา การประกอบอาชีพ การพักผ่อนหย่อนใจ จะเห็นได้ว่าตำราวิชาการใหม่ๆ ตลอดจนสินค้าเกือบทุกประเภทจะเขียนเป็นภาษาอังกฤษแทบทั้งสิ้น

นอกจากด้านรูปธรรมแล้วภาษาอังกฤษยังให้ประโยชน์ในด้านนามธรรมแก่เรา อีกมากมายนั่นคือ ช่วยให้เราที่มีความรู้กว้างขวาง มีความสะดวกสบายและใช้ชีวิตอย่างมีความสุขมากขึ้นจากการที่สามารถฟังข่าวสารที่ใช้ภาษาอังกฤษได้รู้เรื่องเข้าใจ อ่านหนังสือทั้งนวนิยายและตำราที่มีชื่อเสียงของชาติต่าง ๆ ซึ่งมีผู้นำมาแปลเป็นภาษาอังกฤษ ฟังเพลงต่างๆที่ไพเราะได้ทราบซึ่งยิ่งขึ้น ดูข่าวโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ วิดิทัศน์ ได้อย่างเข้าใจโดยไม่ต้องมีคนแปลให้ ผู้รู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง เพราะสามารถค้นความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นจากการฟังและการอ่าน จึงทำให้มีโลกทัศน์ที่กว้าง สิ่งต่างๆเหล่านี้จะช่วยให้เราใช้ชีวิตที่มีความสุข มีสุนทรียภาพในสิ่งต่างๆรอบตัวมากขึ้น (ดวงเดือน แสงชัย. 2533 : 1)

2. โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

พุทธศักราช 2544

ประเทศไทยได้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบมาเป็นเวลากว่าหนึ่งร้อยปี ตั้งแต่มีพระราชบัญญัติการสอนวิชาภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2533 หลักสูตรภาษาอังกฤษได้รับการพัฒนาและปรับปรุงไปตามกระแสความต้องการของสังคมและตามพัฒนาการของวิทยาการเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาอังฤษมาโดยตลอด ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการโดยกรมวิชาการได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัย เพื่อการพัฒนาหลักสูตรตลอดมา ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน นานกว่า 10 ปี มีข้อจำกัดหลายประการไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวไปสู่สังคมความรู้ ได้ทันการณ์ จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่เป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้จัดภาษาอังกฤษเป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนเลือกเรียนในกลุ่มประสบการณ์พิเศษในระดับประถมศึกษา และเป็นวิชาเลือกเสรีในระดับมัธยม ซึ่งผู้เรียนจะเลือกเรียนหรือไม่ก็ได้เช่นกัน การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ได้มาตรฐานขั้นพื้นฐานอันเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการวางแผนการศึกษาของชาติจึงประสบปัญหามาจนถึงปัจจุบัน

การจะให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ปรับปรุงหลักสูตรจากกลุ่มประสบการณ์พิเศษเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มิได้เป็นวิชาพื้นฐานในระดับประถมศึกษา ผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจึงอาจจะมีผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษมาแล้ว 6 ปี หรือไม่เคยได้เรียนภาษาอังกฤษมาก่อนเลยในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อให้เกิดความแตกต่างของมาตรฐานขั้นพื้นฐาน ภาษาอังกฤษของผู้เรียน ตลอดจนโอกาสของการที่จะพัฒนาความสามารถของผู้เรียน โดยใช้ภาษาอังกฤษในการออกไปประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้ปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง ตลอดแนว โดยมุ่งเน้นระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดทำหลักสูตรโดยใช้ระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนเป็นฐาน (Proficiency – Based Curriculum) นับว่าเป็นหัวใจของการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

หลักสูตรที่เน้นระดับความสามารถของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต กล่าวคือ เมื่อพ้นจากการศึกษาในระบบไปประกอบอาชีพก็มีความสามารถเหมาะสมกับระดับการศึกษา หรือ เมื่อจะกลับเข้ามาในระบบอีกก็จะศึกษาได้อย่างราบรื่นเพราะสามารถตรวจสอบและประเมินผลมาตรฐานในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน

ประการสำคัญคือ หลักสูตรลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของคนเต็มตามศักยภาพความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง

การพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้ที่เข้ารับการศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันที่มนุษย์จะต้องอาศัยภาษาอังกฤษในการติดต่อแลกเปลี่ยนสารสนเทศด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างถ่องแท้ อันจะนำไปสู่สันติสุขของประชาคมโลกในปัจจุบันข่าวสาร

3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2544

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

เข้าใจและใช้ทักษะทางภาษาแลกเปลี่ยนและนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ใช้ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาสืบค้นข้อมูล ความรู้ตามความสนใจ

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ใช้ภาษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อแสวงหาความรู้และความเป็นพื้นฐานการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ

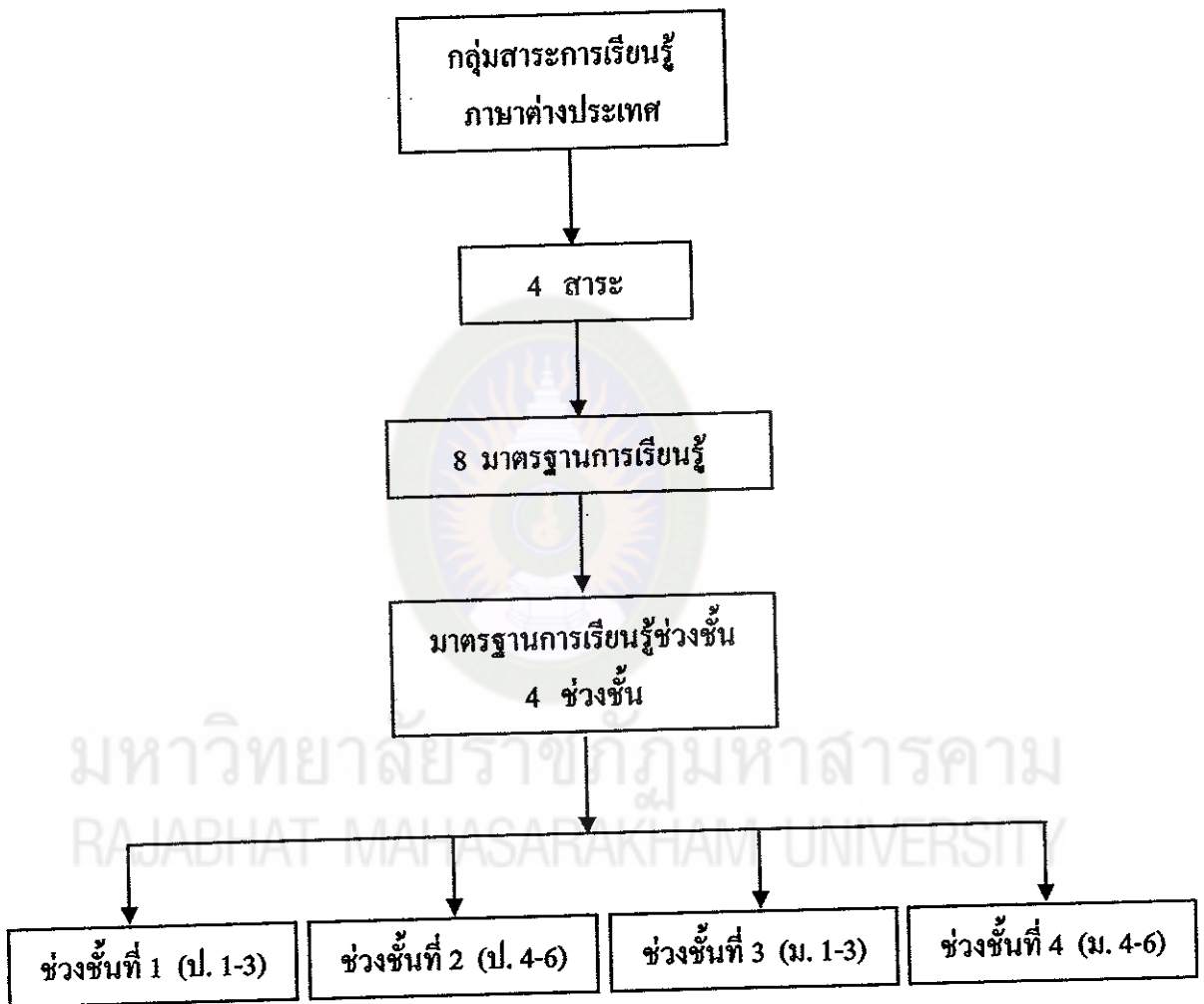
4. โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียน (Proficiency – Based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับคือ

1. ช่วงชั้นที่ 1 ป. 1–3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory level)
2. ช่วงชั้นที่ 2 ป. 4–6 ระดับต้น (Beginner level)
3. ช่วงชั้นที่ 3 ม. 1–3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing level)
4. ช่วงชั้นที่ 4 ม. 4–6 ระดับก้าวหน้า (Expanding level)

5. องค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จะปรากฏองค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 องค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

วิธีการสอนภาษาอังกฤษ

1. แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรนี้ มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถ 4 ด้าน ได้แก่ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษาและความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยมีแนวหลักดังนี้

1.1 จัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 จัดการเรียนการสอนภาษาด้วยกิจกรรมที่มีความหมายและหลากหลาย ฝึกการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์จริงได้

1.3 จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารด้วยการฟังและพูดในระดับเตรียมความพร้อมเพิ่มเติมการฝึกฝนการสื่อสารด้วยการอ่าน การเขียน และการสะกดคำในระดับอ่านออกเขียนได้และฝึกฝนการส่งสารและรับสารด้วยการ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ในการเขียนภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น

2. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้

การตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ที่ชี้มาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย ครูผู้สอนควรดำเนินการดังนี้

2.1 กำหนดตัวบ่งชี้ สำหรับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / ภาค แต่ละข้อ ให้สอดคล้องกับของผู้เรียนและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2 เลือกตัวบ่งชี้ สำหรับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / ภาค ซึ่งเป็นความสามารถที่ต้องการให้ผู้เรียน ได้แสดงออกและใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินเพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

2.3 ออกแบบภาระงานให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถทางภาษา ตามตัวบ่งชี้ที่ได้เลือกไว้ ตามเกณฑ์การประเมิน การออกแบบภาระงานจะต้องครอบคลุมทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ บริบทงานที่ต้องทำ (การใช้ภาษา) และบทบาทของผู้เรียน

2.4 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ผู้สอนสามารถเลือกใช้เกณฑ์ประเมินแบบแยกส่วนหรือเกณฑ์ประเมินรวมก็ได้

2.5 ตรวจสอบ ทบทวน ความสอดคล้องและความเหมาะสมของภาระงานกับเกณฑ์การประเมินปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้ในการทดสอบจริง

3. แหล่งการเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอน

บทบาทหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของครูผู้สอน คือ การรู้จักแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสามารถแนะนำผู้เรียนให้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาค้นคว้า ฝึกฝนทักษะทางภาษาเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง แหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์เพิ่มพูนทักษะทางภาษาของตนได้นั้นมีอยู่ในที่ต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวผู้เรียน นับตั้งแต่ผู้คน สื่อ สถานที่ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ซึ่งอาจจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน

บุคคล	สื่อ หนังสือ วารสาร	สถานที่	หมายเหตุ
1. ครูผู้สอน	1. หนังสือตำรา	1. ห้องสมุดโรงเรียน	
2. ครูชาวต่างประเทศ	2. หนังสืออ้างอิง	2. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	
3. เพื่อนร่วมชั้นเรียน	3. หนังสือสารคดี	3. ห้องศูนย์การเรียนรู้	
4. พ่อ แม่ ผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัว	4. สื่อจริงต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ แผ่นภูมิ	4. สถานที่ทำการของรัฐ	
5. วิทยากรในท้องถิ่น	ใบปลิว ไปสเตอร์	5. สถานที่ท่องเที่ยว	
6. ชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น	แผนที่ บทเพลง	6. สถานทูตประเทศต่าง ๆ	
7. เพื่อนชาวต่างประเทศ	รายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย	7. องค์การระหว่างประเทศ	
	5. สื่อเทคโนโลยี	8. สถาบันภาษา เช่น เอ.ยู.เอ.(A.U.A.)	
	5.1 คอมพิวเตอร์	ฯลฯ	
	5.2 ซอร์ฟแวร์		
	5.3 อินเทอร์เน็ต		
	5.4 โทรศัพท์มือถือ		

4. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา

ภาวินี ทอนสูงเนิน (2543 : 7) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการสอนของนักภาษาศาสตร์ไว้ดังนี้

4.1 การสอนภาษาตามกลุ่มประเพณีนิยม (Traditional grammar) การสอนภาษาแนวนี้มีความเชื่อว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรเป็นรูปแบบเดียวกับการสอนภาษาลาติน การสอนภาษาในกลุ่มนี้จะพยายามบอกว่าทำไมคำนั้น ๆ จึงต้องใช้ประโยคเหล่านั้น ทำไมคำเหล่านั้นจะใช้ประโยคหรือ โครงสร้างอื่นไม่ได้ โดยมีความเชื่อว่าภาษาทุกภาษาเหมือนกันหมด การเรียนการสอนเน้นการให้ท่องกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ท่องคำจำกัดความ การสอนไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์ ทักษะทั้ง 4 ทักษะ เน้นการผันกริยา การจำลักษณะคำในประโยค

4.2 การสอนตามกลุ่ม โครงสร้างหรือภาษาศาสตร์ (Structural grammar) การสอนภาษาแบบนี้ได้รับอิทธิพลจากนักภาษากลุ่ม โครงสร้าง มีความเชื่อว่า การสอนภาษาควรสอนเหมือนกับการเรียนพูดโดยธรรมชาติ กลุ่มนี้บอกได้ว่าคิดหรือถูก เพียงบอกว่าภาษานั้นมีใช้หรือไม่ เชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงหรือเกิดขึ้นใหม่ได้ ในการสอนไวยากรณ์แนวนี้ให้ความสำคัญตำแหน่งและหน้าที่ของคำในประโยคหรือกลุ่มคำที่พูดออกมา มีความเชื่อว่าภาษาทุกภาษาในโลกมีรูปแบบหรือกฎเกณฑ์ ไม่เหมือนกัน การเรียนโครงสร้างทางภาษาที่สองควรให้ความสำคัญของโครงสร้างที่แตกต่างกันระหว่างภาษาแม่กับภาษาที่ต้องการเรียน เน้นการฝึกรูปแบบ โครงสร้างซ้ำ ๆ ไม่เน้นการท่องจำกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ให้ความสำคัญของลักษณะคำเน้นที่ตำแหน่ง หรือหน้าที่ของคำนั้น ๆ เป็นหลัก เช่น เรียกคำจำพวก “a” “an” “the” “some” “other” ฯลฯ เหล่านี้ว่าคำกำกับหน้านาม (Determiners) มีตำแหน่งคือวางไว้หน้าคำนามเพื่อทำหน้าที่กำกับลักษณะของคำนามที่ตามหลัง

4.3 การสอนภาษาตามกลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต (Transformation grammar) ไวยากรณ์ปริวรรตเกิดขึ้นหลังไวยากรณ์เชิงโครงสร้าง เนื่องจากข้อบกพร่องบางอย่างในการอธิบายกฎไวยากรณ์ โดยยึดโครงสร้างของตำแหน่งและหน้าที่ของคำตายตัวเจาะจงเกินไป ตัวอย่างเช่น นักไวยากรณ์เชิงโครงสร้างเชื่อว่า 2 ประโยคต่อไปนี้ มีรูปแบบเหมือนกัน เนื่องจากตำแหน่งหน้าที่และลักษณะคำที่วางไว้ในประโยคทั้งสองเหมือนกัน

Jack is eager to please.

Jack is easy to please.

แต่ความคิดของกลุ่มไวยากรณ์ปริวรรตเชื่อว่า ภาษามี 2 ระดับ คือ ระดับโครงสร้างส่วนลึก (Deep structure) ส่วนนี้จะเป็นส่วนที่เราพบเห็นกันในลักษณะของภาษาที่พูดหรือภาษาเขียน และกฎการเปลี่ยนประโยค (Transformation rules) ฉะนั้น ภาษาจึงมีโครงสร้างประโยคหลักสำคัญจำนวนหนึ่งเรียกว่า Kernel Sentence เช่น

S → NP + VP (ประโยคประกอบด้วยนามวลีกับกริยาวลี)

ดังนั้น ในแนวความคิดของนักไวยากรณ์กลุ่มนี้คงมีความเชื่อว่าภาษามีกฎเกณฑ์เช่นเดียวกับกลุ่มประเพณีนิยม เพียงแต่การจดจำกฎเกณฑ์แตกต่างไปจากกลุ่มประเพณีนิยมโดยคิดว่าภาษาทุกภาษามีกฎเกณฑ์สากลประกอบด้วยประโยคหลักจำนวนหนึ่ง และกฎการปริวรรต การสร้างประโยคสามารถสร้างได้ยาวเท่าใดก็ได้ เป็นการสอนโดยไม่คำนึงถึงแนวทางที่มนุษย์พูดในชีวิตจริง

จากแนวคิดย่อ ๆ ของการสอนภาษาของทั้ง 3 กลุ่มว่ายังคงเป็นการสอนที่ให้ความสำคัญของกฎเกณฑ์การใช้ภาษา รูปแบบภาษามากกว่าการสอนภาษาตามแนวทางที่มนุษย์ใช้ประโยคในการสื่อสารจริงทั้ง 3 กลุ่ม ยังมีแนวคิดตรงกันว่า เมื่อผู้เรียนรู้กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ครบถ้วนดีแล้วก็ควรจะฟัง พูด อ่าน เขียนได้ และสื่อสารได้ดีที่สุด

5. เทคนิคการสอนภาษา

ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 13) ได้เสนอแนะเทคนิคในการสอนไว้ดังนี้

5.1 คำศัพท์ที่สอนควรเป็นคำศัพท์สั้น ๆ สะกดตรงตัว และเป็นคำที่มีเสียงคล้องจองกัน เช่น Can, Fan, Man, Pan, Van, Bat, Mat, Rat และไม่ควรสอนคำที่เป็นสระผสมหรือพยัญชนะควบกล้ำ ส่วนรูปประโยคก็ควรมีรูปแบบง่าย ๆ ประโยคสั้น ๆ

5.2 คำที่นำมาสอนควรเริ่มจากคำที่เห็นได้จากสิ่งที่ใกล้ ๆ ตัวเด็กและเป็นรูปธรรม เช่น ของใช้ อวัยวะร่างกาย ยังไม่สอนสิ่งที่ไกลตัว และเป็นนามธรรม

5.3 หากจะสอนรูปประโยคใหม่ ควรใช้คำศัพท์เก่าและควรใช้รูปประโยคเก่าในการสอนคำศัพท์ใหม่ จะทำให้นักเรียนเข้าใจง่าย รวดเร็วกว่าการเริ่มสอนคำศัพท์ใหม่ และรูปประโยคใหม่ในคราวเดียวกัน

5.4 เสียงใดที่ครูไม่แน่ใจว่าถูกต้องหรือไม่ ไม่ควรนำมาสอนจนกว่าจะได้รับการตรวจความถูกต้องจากพจนานุกรมหรือจากเทปก่อน เพราะเด็กจะฝังใจสิ่งที่ได้ยินครั้งแรก ปรมาแก้ไขภายหลังทำได้ยากมาก

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนสะกดคำ

1. ความหมายของการเขียนสะกดคำ

ความหมายของการเขียนสะกดคำ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการสะกดคำไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

กู๊ด (Good. 1945 : 383) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำคือวิธีการจำตัวอักษรได้จากการใช้สื่อหรือออกเสียงเป็นตัว ๆ ไป และเชื่อมเข้าเป็นคำ ๆ หนึ่งที่ทุกคนยอมรับ

อรพรรณ ภิญโญภาพ (2529 : 14) อธิบายว่า การเขียนสะกดคำ เป็นการฝึกทักษะการเขียนให้ถูกต้องตามพจนานุกรมและจะต้องให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการประสมคำ รู้หลักเกณฑ์ที่จะเรียบเรียงอักษรในคำหนึ่ง ๆ ให้ได้ความหมายตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสื่อสารได้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 24) ได้อธิบายการเขียนสะกดคำไว้ว่า ทักษะที่สำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษอีกทักษะหนึ่งคือ ทักษะในการใช้ภาษาเขียนเป็นทักษะที่ยุ่งยาก ซับซ้อนเพราะความสามารถทางการเขียนจะต้องมีพื้นฐานในทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน การเขียนเป็นการแสดงออกที่มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสาร และความสามารถเก็บเป็นหลักฐานในการอ้างอิงได้ ฉะนั้นจึงต้องอาศัยการฝึกอย่างถูกต้องและมีความรู้ทางโครงสร้างทั้งระบบคำและประโยค จึงจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนสะกดคำ ได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ

จากการให้ความหมายของการเขียนสะกดคำของนักการศึกษาดังกล่าวอาจสรุปได้ว่าการเขียนสะกดคำเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดตัวอักษร หรือสัญลักษณ์แทนเสียงซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองออกมาเป็นตัวหนังสือ และให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการ

2. ความสำคัญของการเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำเป็นสาขาหนึ่งของการเขียน การเขียนสะกดคำเป็นการฝึกทักษะการเขียนให้ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนภาษา เพราะจะสามารถใช้สื่อความหมายและอื่น ๆ

บุพดี พูลเวชประชาสุข (2525 : 5) ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกับ ประเทิน มหาจันทร์ ไว้ว่า การสอนเขียนสะกดคำ เป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การเขียนหนังสือได้ถูกต้อง

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ จะเห็นได้ว่า การเขียนสะกดคำมีความสำคัญที่สุดในการสื่อความหมายด้วยวิธีเขียนและเพิ่มพูนทักษะในการเขียน การเขียนฝึก

เหมือนกับการพูดผิด ความหมายของคำก็จะเปลี่ยนไปและประสิทธิภาพของการเขียนก็จะลดลง ในทางตรงกันข้ามการเขียนสะกดคำได้ถูกต้องจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความที่เขียนได้ถูกต้องและจะทำให้ผู้เขียนมั่นใจในการเขียนของคนมากยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันประสิทธิภาพของการเขียนก็จะเพิ่มมากขึ้นด้วย

3. จุดมุ่งหมายของการเขียนสะกดคำ

3.1 จุดมุ่งหมายในการสอนเขียนสะกดคำไว้ดังนี้ (บุญปก อ่อนเผ่า, 2526 : 11-12)

3.1.1 มุ่งให้นักเรียนรู้จักรูปคำ การเขียนสะกดคำที่ดีควรจะต้องให้เด็กมีทักษะในการใช้คำ ครูต้องมีวิธีเร้าให้เด็กเกิดความสนใจในการเขียนสะกดคำ ช่วยให้เกิดคุ้นเคยกับรูปคำและเสียงของคำ เพื่อให้เด็กรู้จักคำกว้างขวางขึ้น

3.1.2 มีความสามารถที่จะเขียนคำต่าง ๆ ได้ถูกต้อง การเขียนสะกดคำได้ถูกต้องเด็กจะต้องเรียนรู้คำ ฟังออกเสียงคำ เรียนรู้ความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับเสียง สามารถจัดรูปของคำจำลำดับของคำได้ จึงสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

3.2 จุดมุ่งหมายของการเขียนสะกดคำ มีดังนี้ (Hom. 1954 : 14-15)

3.2.1 เพื่อให้นักเรียนสามารถประสมอักษรและอ่านออกเสียงของคำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

3.2.2 เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนคำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

3.3.3 เพื่อให้นักเรียนสามารถตัดสินใจในงานเขียนอื่น ๆ ว่าสะกดผิดสะกดถูกเพียงใด

3.3.4 เพื่อให้นักเรียนได้เรียนและฝึกการสะกดคำ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเขียนและการอ่าน ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

4. หลักการเขียนสะกดคำ

ได้เสนอแนะวิธีการสอนสะกดคำไว้ดังนี้ (สุนทร สุนันท์ชัย. 2541 : 21-24)

4.1 ให้ท่องจำโดยออกเสียงสระและพยัญชนะที่ประกอบเป็นคำแต่ละคำหลาย ๆ ครั้งจนจำได้ เช่น f-a-r-m-e-r = farmer

4.2 ให้เขียนคำนั้นหลาย ๆ ครั้งจนจำได้

4.3 เขียนคำใหม่ไว้บนกระดานคำ ให้นักเรียนเห็นคำจนคุ้นเคยตา

4.4 แยกอ่านเป็นคำ ๆ เช่น farmer, nurse, soldier

4.5 สอนหลักการสะกดตัวให้ เช่น a กับ e ได้แก่ farmer, carpenter

5. ลำดับขั้นของการเขียนสะกดคำ

ในการสอนให้เด็กรู้จักการเขียนสะกดคำ ครูจำเป็นต้องสอนให้เด็กรู้จักฝึกฝนสะกดคำอยู่เสมอการสอนสะกดคำที่คือนั้นต้องสอนเป็นขั้นตอน

5.1 กระบวนการสอนเขียนและสะกดคำมีดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวง ศึกษาธิการ. 2524 : 49-50)

5.1.1 ให้นักเรียนเห็นคำ

5.1.2 ให้นักเรียนได้ยินการออกเสียงที่ชัดเจนถูกต้อง

5.1.3 ให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำที่จะเขียนให้ชัดเจนถูกต้อง

5.1.4 ให้นักเรียนรู้ความหมาย และการใช้คำนั้น

5.1.5 ให้นักเรียนสะกดคำนั้นได้

5.1.6 ให้นักเรียนเขียนคำ

5.2 ลำดับขั้นของการสอนสะกดคำมีดังนี้ (ประเทิน มหาจันทร์. 2519 : 65)

ขั้นที่ 1 ความหมายของการออกเสียงในขั้นนี้ครูจะต้องให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำ มองดูคำ พร้อมออกเสียงคำนั้น จากนั้นให้แต่งประโยค หรือพูดเป็นประโยคโดยใช้คำให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 มองเห็นรูปคำ ในขั้นนี้ครูให้นักเรียนเห็นรูปคำที่สะกด และเห็นส่วนประกอบต่าง ๆ แยกคำออกเป็นพยางค์ ออกเสียงนั้นเป็นพยางค์ที่ละพยางค์แล้วสะกดเป็นคำอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 การระลึกคำ คือ ให้มองคำนั้นแล้วสะกดคำนั้นโดยไม่ต้องดู และควรตรวจทานดูว่า การสะกดคำถูกต้องหรือไม่ ถ้าสะกดคำผิดก็ให้นักเรียนย้อนกลับไปทำตามขั้นที่หนึ่งสอง และสาม อีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 4 การเขียนคำนั้นให้ถูกต้องจากความจำ ใส่พยัญชนะ สระ ให้ถูกต้องแล้วควรตรวจสอบดูว่าเขียนคำเหล่านั้นได้ถูกต้องหรือไม่

ขั้นที่ 5 การทบทวนให้นักเรียนเขียนคำโดยไม่ต้องดูแบบ ถ้าเขียนถูกต้องถึง 3 ครั้ง ก็แสดงว่า นักเรียนรู้จักคำนั้นแล้ว ในขั้นนี้ถ้าจะให้เด็กจำได้แม่นยำยิ่งขึ้น ควรให้เด็กลองนำไปใช้ เช่น ใช้ในการเขียนประโยค เขียนเรียงความ และเขียนจดหมาย เป็นต้น

เอกสารเกี่ยวข้องกับแบบฝึก

1. ความหมายและความสำคัญของแบบฝึก

แบบฝึกหรือแบบฝึกหัดเป็นสิ่งการเรียนรู้ประเภทหนึ่งสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน ในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ

2. ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

2.1 แบบฝึกหัดที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ (วรรณ แก้วแพรก. 2526 : 33-38)

2.1.1 เนื้อหาที่จะนำมาต้องเป็นเนื้อหาที่มีอยู่ในบทเรียน หรือสอดคล้องสัมพันธ์กับแบบเรียนทั้งที่เป็น คำ ประโยค ข้อความ เนื้อเรื่องและเนื้อหาตรงตามหลักสูตรกำหนด

2.1.2 มีหลายแบบหลายลักษณะ เพื่อไม่ให้เบื่อและเป็นการท้าทายให้อุบายทำกิจกรรม

2.1.3 ต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำ 3 ประการคือ รู้คำเพิ่มขึ้นเข้าใจความหมายของคำดีขึ้น และมีความสามารถในการใช้คำสูงขึ้นตามลำดับของชั้นของนักเรียน

2.1.4 ต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิด โดยอาศัยความรู้และความเข้าใจเดิมเป็นพื้นฐาน

2.1.5 ต้องไม่มีลักษณะอย่างข้อสอบทั่ว ๆ ไปที่มุ่งวัดความรู้ความเข้าใจอย่างเดียว แต่ต้องมีลักษณะที่เร้าความสนใจ ชั่วๆ ชูใจ ให้นักเรียนได้คิดได้พิจารณาและได้ศึกษาค้นคว้าจนเกิดความรู้ความเข้าใจทักษะ และความสามารถในการใช้คำสูงขึ้น

ชิน โพธิ์อ่อน (2526 : 174-182) และมาสวิมล รักบ้านเกิด (2526 : 157-176) ได้ร่วมมือกันสร้างแบบฝึกการเขียนสะกกดคำยากขึ้นโดยวิธีการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2539 เพื่อศึกษาความคิดรวบยอดจุดมุ่งหมายและเนื้อหา

2. ศึกษาลักษณะของคำยากแต่ละคำจากการวิเคราะห์ ทดลอง จากการตรวจสอบแบบฝึกหัด หรือจากผลงานวิจัย

3. ศึกษาวิธีการเขียนสะกกดคำ กิจกรรมในการสอนสะกกดคำจากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกกดคำ

2.2 กล่าวว่าคุณลักษณะของแบบฝึกที่ดีมีดังนี้ (บุญเกื้อ ควรหาเวช. 2530 : 31)

2.2.1 เป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ ซึ่งแตกต่างจากบทเรียนที่สอนในชั้นเรียน

ปกติ

2.2.2 ทำให้นักเรียนสนใจที่จะฝึกฝนและไม่เบื่อหน่ายการเรียน

2.2.3 ได้ศึกษาการฝึกสะกดคำ ศึกษาหาความหมายของคำ

2.2.4 ได้ฝึกสะกดคำอ่านและได้ฝึกการนำคำไปใช้ในการแต่งประโยคให้

สมบูรณ์ได้

3. องค์ประกอบของการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกที่จะทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ได้ต้องมี

องค์ประกอบต่อไปนี้ (มนทิรา ภักดีณรงค์. 2540 : 99-1)

3.1 นักเรียนต้องได้ฝึกทำบ่อย ๆ

3.2 นักเรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง

3.3 แบบจับคู่ โดยจับคู่ข้อความ 2 ข้อความให้เรียงเป็นข้อความเดียวกัน

3.4 แบบสร้าง คือ ให้ประโยคแล้วนำคำในวงเล็บท้ายประโยคมาใส่ลงใน

ตำแหน่งที่ถูกต้องในประโยคเดิม

3.5 แบบให้สร้างเป็นประโยคจากคำที่กำหนดให้

4. รูปแบบของแบบฝึก

รูปแบบของแบบฝึกไว้หลายชนิดที่เป็นประโยชน์ในการฝึกทักษะทางภาษา มีดังนี้ (Brook. 1964 : 212-215)

4.1 การเลียนแบบคำ (Repetition) ฝึกโดยให้นักเรียนเลียนแบบจากครู

4.2 การเปลี่ยนโครงสร้างของประโยค (Transformation)

4.3 การแทนที่ของคำโดยเปลี่ยนคำนามเป็นคำสรรพนาม (Replacement)

4.4 แต่งบทโต้ตอบ (Rejoinder) ให้นักเรียนแต่งประโยคโต้ตอบกับประโยค

ที่กำหนดได้

4.5. การเรียบเรียงข้อความใหม่ (Restatement) หรือหาข้อความเดิม

จากลักษณะรูปแบบของแบบฝึกที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีหลายลักษณะ และหลายรูปแบบ ทั้งนี้ในการนำไปสร้าง แบบฝึกนั้นเราจะต้องนำไปใช้ให้สอดคล้องและ

เหมาะสมกับเนื้อหาตลอดจนนักเรียนที่จะนำไปฝึกด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อนักเรียน และการใช้ภาษาให้มากที่สุด

5. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

5.1 ประโยชน์ของแบบฝึก ดังนี้ (ชิน โพธิ์อ่อน. 2526 : 117 ; และ มาสวิมล รักบ้านเกิด. 2526 : 124)

5.1.1 เป็นอุปกรณ์ช่วยลดภาระของครู

5.1.2 ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาได้ดีขึ้น

5.1.3 ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้นักเรียน ประสบผลสำเร็จในทางจิตใจมากขึ้น

5.1.4 ช่วยเสริมทักษะของภาษาให้คงทน

5.1.5 เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนในบทเรียนแล้ว

5.1.6 ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง

5.1.7 ช่วยให้ผู้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน

5.2 ประโยชน์ของแบบฝึกหัดไว้ดังนี้ (Green and Walter. 1971 : 496)

5.2.1 แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก

5.2.2 ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น

5.2.3 ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ประสบผลสำเร็จ ในทางจิตใจมากขึ้น

5.2.4 ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน โดยมีกรฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง

5.2.5 ช่วยเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนจบบทเรียนแล้ว

5.2.6 ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง

5.2.7 ช่วยให้ผู้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจนขึ้น

5.2.8 ช่วยให้นักเรียนฝึกฝนได้เต็มที่ นอกเหนือจากที่เรียนในบทเรียน

5.2.9 ช่วยประหยัดแรงงานและเวลาของครู

5.2.10 ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง

จากประโยชน์ของแบบฝึกหัดที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า แบบฝึกหัดมีความสำคัญ และจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น สามารถจำเนื้อหาบทเรียนและจำคำศัพท์ต่าง ๆ ให้คงทนทำให้มีความสนุกสนานในการเรียน

ในขณะที่เรียนก็ทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาด้วยตนเอง และสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ ซึ่งครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และลดภาระได้มาก นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

6. ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ

ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ ดังนี้

- 6.1 ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์ การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากเป็นไปได้ควรศึกษาความต่อเนื่องของปัญหาในทุกระดับชั้น
- 6.2 วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและแบบฝึกหัด
- 6.3 พิจารณาวัตถุประสงค์รูปแบบ และขั้นตอนในการใช้แบบฝึกหัด เช่น จะนำแบบฝึกไปใช้อย่างไร ในแต่ละชุดประกอบด้วยอะไรบ้าง
- 6.4 สร้างแบบทดสอบซึ่งอาจมีแบบทดสอบเชิงสำรวจ แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่องแบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่องเฉพาะคน แบบทดสอบที่สร้างจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่วิเคราะห์
- 6.5 สร้างบัตรฝึกหัดเพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อยแต่ละทักษะ ในแต่ละบัตรจะมีคำถามให้นักเรียนตอบการกำหนดรูปแบบ ขนาดของบัตร พิจารณาตามความเหมาะสม
- 6.6 สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้การอธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่องการสร้างบัตรอ้างอิงนี้อาจทำเพิ่มเติมเมื่อ ได้นำแบบฝึกหัดไปทดลองใช้แล้ว
- 6.7 สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้าเพื่อใช้บันทึกผลการสอนหรือผลการเรียน โดยจัดทำเป็นตอนเป็นเรื่อง เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับบททดสอบความก้าวหน้า
- 6.8 นำแบบฝึกไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง คุณภาพของแบบฝึกและคุณภาพของแบบทดสอบ
- 6.9 ปรับปรุงแก้ไข
- 6.10 รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญ เพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อไป

7. หลักในการฝึกทักษะ

7.1 หลักการฝึกทักษะ มีดังนี้

7.1.1 ก่อนการฝึกสอนให้ผู้เรียนเข้าใจเสียก่อน เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและทราบเหตุผลที่ต้องฝึก การฝึกอย่างไม่เข้าใจความหมายไม่อาจทำให้เกิดทักษะ

7.1.2 การฝึกควรให้ผู้เรียนได้รับฝึกตามขั้นตอนที่ถูกต้องภายใน การแนะนำที่ดี ถ้าฝึกทักษะผิด ๆ จะทำให้เสียเวลาอย่างมากในการแก้ไข

7.1.3 ช่วงเวลาฝึกสั้น ๆ บ่อย ๆ ด้วยแบบฝึกหัดที่คัดเลือกแล้วเป็นอย่างดี จะมีประสิทธิภาพมากกว่าการฝึกช่วงยาว ๆ ซึ่งผู้เรียนจะเบื่อหน่าย ไม่น่าสนใจ

7.1.4 กิจกรรมการฝึกควรจะหลากหลาย นอกจากแบบฝึกต่าง ๆ อาจใช้ เกม ปัญหาหรือกิจกรรมอื่น ๆ บ้าง

7.1.5 การฝึกอย่างมีความมุ่งหมาย จะเกิดประโยชน์มากถ้าผู้เรียนใช้ ความคิดหาเหตุผลควบคู่ไปด้วย

7.2 การสร้างแบบฝึกที่คิดนอกจากจะคำนึงถึงหลักในการสร้างและหลักในการฝึกแล้วจะต้องอาศัยหลักสำคัญตามทฤษฎีการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ (พรณี ชูทัย. 2522 : 39)

7.2.1 ความใกล้ชิด คือ ถ้าใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลา ใกล้เคียงกันจะสร้างความพอใจให้ผู้เรียน

7.2.2 การฝึกหัด คือ การให้ผู้เรียนได้ทำซ้ำ ๆ กัน เพื่อช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจที่แม่นยำ

7.2.3. กฎแห่งผล คือ การที่ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนด้วยการเฉลยคำตอบให้ จะช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข และเป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

7.2.4 การจูงใจ คือ การจัดทำแบบฝึกหัดเรียงลำดับจากแบบฝึกง่ายและ สั้นไปสู่เรื่องที่ยากและยาวขึ้น ควรมีภาพประกอบและมีหลายรส หลายรูป

8. หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

ในการสร้างแบบฝึกที่คั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ หลักจิตวิทยาเพื่อให้ สอดคล้องกับความสนใจ จูงใจ และความสามารถของเด็ก ตลอดจนความแตกต่างระหว่าง บุคคล พัฒนาการของเด็ก หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้านภาษาพอจะแยกออกได้

อย่างย่อ ๆ ดังนี้ (เสถียร โตรัคน์. 2534 : 30)

8.1 การเรียนรู้ภาษาเป็นขบวนการที่ซับซ้อนและต้องอาศัยความคุ้นเคยกับทักษะต่าง ๆ ทักษะเหล่านี้จะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบย่อย ๆ ของแต่ละทักษะ เมื่อนักเรียนมีความสามารถในแต่ละทักษะต่าง ๆ ก็คือหมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดีด้วยตัวอย่างเช่น ในการพัฒนาทักษะการพูดเพื่อให้นักเรียนพูดได้ ครูจะต้องสอนให้นักเรียน

8.1.1 ฟังและออกเสียงต่าง ๆ ในภาษาได้

8.1.2 ออกเสียงกลุ่มคำและระดับเสียงได้ถูกต้อง

8.1.3 เลือกใช้คำได้ถูกต้อง

8.1.4 เรียบเรียงคำได้ถูกต้อง

8.1.5 เข้าใจความหมายของคำได้

8.1.6 ได้ตอบได้อย่างเหมาะสม

8.1.7 ใช้ภาษาท่าทางได้ถูกต้องและเหมาะสมตามวัฒนธรรม

8.2 แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมแรงและสร้างความเข้าใจในการเรียนภาษาการให้คำชมเชย รางวัล การจัดสภาพห้องเรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียนจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาการใช้ภาษาที่ดี

8.3 การจัดกิจกรรมในห้องเรียนมุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้สึกระบายผลสำเร็จเกิดความมั่นใจ และปลอดภัยในการเรียน

8.4 การแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียนควรทำทันทีแต่ขณะเดียวกันจะต้องไม่เป็นการทำให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจหรือท้อแท้

8.5 การฝึกภาษาควรจะฝึกใช้ให้เหมือนสภาพความเป็นจริงในชีวิตประจำวันเพื่อนักเรียนได้สังเกตเห็นผลประโยชน์ของการเรียน

8.6 การทบทวนสิ่งที่เรียนแล้วอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้นักเรียนจดจำได้นาน

8.7 การทบทวน การฝึกหัด ควรคำนึงถึงเวลา และช่วงความสนใจของนักเรียน

8.8 การเริ่มต้นบทเรียนใหม่ ควรจะสัมพันธ์และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนใช้เชื่อมโยงความรู้เก่าเข้ากับความรู้ใหม่ได้ดี

9. การสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน

ในการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียนมีเทคนิคในการสอนไว้ดังนี้
(ดวงเดือน แสงชัย. 2533 : 13)

9.1 คำศัพท์ที่สอนควรเป็นคำศัพท์สั้น ๆ สะกดตรงตัว และเป็นคำที่มีเสียงคล้องจองกัน เช่น Can, Fan, Man, Pan, Van, Bat, Mat, Rat และไม่ควรสอนคำที่เป็นสระผสมหรือพยัญชนะควบกล้ำ ส่วนรูปประโยคก็ควรมีรูปแบบง่าย ๆ ประโยคสั้น ๆ

9.2 คำที่นำมาสอนควรเริ่มจากคำที่เห็นได้จากสิ่งใกล้ ๆ ตัวเด็กและเป็นรูปธรรมเช่น ของใช้ อวัยวะร่างกาย ยังไม่สอนสิ่งที่ไกลตัว และเป็นนามธรรม

9.3 หากจะสอนรูปประโยคใหม่ ควรใช้คำศัพท์เก่าและควรใช้รูปประโยคเก่าในการสอนคำศัพท์ใหม่ จะทำให้นักเรียนเข้าใจง่าย รวดเร็วกว่าการเริ่มสอนคำศัพท์ใหม่ และรูปประโยคใหม่ในคราวเดียวกัน

9.4 เสียงใดที่ครูไม่แน่ใจว่าจะถูกต้องหรือไม่ ไม่ควรนำมาสอนจนกว่า จะได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจากพจนานุกรมหรือจากเทปก่อน เพราะเด็กจะฝังใจสิ่งที่ได้ยินครั้งแรก การมาแก้ไขภายหลังทำได้ยากมาก

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

1. ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกการใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วยความหมาย จุดมุ่งหมาย กรอบแสดงลักษณะ กระบวนการวิจัย ขั้นตอน และสรุปหลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2548 : 22 - 23) เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนต้องมีการดำเนินงานที่เป็นวงจรต่อเนื่อง มีกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเป็นกระบวนการที่เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่สามารถปฏิบัติได้จริง การนำแนวทางการวิจัยปฏิบัติการไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนจึงมีลักษณะแบบแผน คือ ขณะที่กิจกรรมการเรียนการสอนกำลังดำเนินอยู่ ก็ต้องมีการวิจัยเพื่อแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างเรียน และทำการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาผู้เรียนควบคู่กันไป กิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัยและการพัฒนาจึงเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานพร้อมกันในการทำงานปกติ

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ (2537 : 10-30) ได้ให้หมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยประเภทหนึ่ง ซึ่งใช้กระบวนการปฏิบัติอย่างมีระบบ ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและวิเคราะห์วิจารณ์การปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การสังเกตและการสะท้อนผล การปฏิบัติการต่อเนื่องไปจนกว่า จะได้ข้อสรุปที่แก้ไขได้จริง หรือพัฒนาสภาพการณ์ของสิ่งที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกวิทย์ แก้วประคิษฐ์ (2540 : 11) กล่าวว่า การวิจัยลักษณะนี้จะเป็นการวิจัย เพื่อหาทางในการแก้ปัญหาทางการศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันที่เป็นปัญหาเฉพาะด้าน และยังเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาอีกด้านหนึ่งด้วย เพราะว่างานวิจัยในรูปแบบนี้จะสามารถ นำไปใช้ในสภาพจริง ๆ ท้นต่อเหตุการณ์ได้ทันทีเลย ซึ่งจะเป็นการวิจัยหารูปแบบใหม่ วิธีปฏิบัติการใหม่หรือเทคนิคใหม่ หรือวิจัยโครงการใหม่ ๆ หรือกระบวนการจัดการเรียน การสอน เช่น วิธีการสอนรูปแบบใหม่ เทคนิคการสอน เป็นต้น

พันธุทิพย์ รามสูตร (2540 : 8) ให้ความหมาย การวิจัยปฏิบัติการ เป็นวิธีการ ค้นหาคำตอบที่เสนอในวิชาจิตวิทยาสังคม โดย เคอร์ท เลวิน ในระหว่างช่วงสงครามโลก ครั้งที่ 2 แนวหลักในความคิดของ เคอร์ท เลวิน ก็คือทฤษฎีและการปฏิบัติสามารถดำเนินการควบคู่กัน ไปอย่างอาศัยประโยชน์ซึ่งกันและกันได้ ซึ่งทำให้เกิดกระบวนการทัศน์ใหม่ของการวิจัย และการปฏิบัติ

ประวิต เอรารวรรณ์ (2545 : 5) ได้ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการว่า เป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าร่วมกันอย่างเป็นระบบของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เพื่อทำความเข้าใจ ต่อปัญหาหรือข้อสงสัยที่กำลังเผชิญอยู่ และให้ได้แนวทางการปฏิบัติหรือวิธีการแก้ไขปรับปรุง ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การรวบรวมปัญหา หรือคำถามจากการ สะท้อนการปฏิบัติการของผู้มีส่วนในการปฏิบัติการในสังคมหรือ เพื่อต้องการที่จะพัฒนา หลักการและเหตุผล และวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้รูปแบบหรือแนวทางไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพการปฏิบัติงานนั้น และในขณะที่เดียวกันก็เป็นการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ปฏิบัตินั้นๆ ให้สอดคล้องกับภาวะของสังคมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

2. หลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ (2537 : 13-17) กล่าวโดยสรุปของหลักการสำคัญ ๆ ซึ่งเป็น คุณลักษณะเฉพาะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีดังต่อไปนี้

2.1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นความพยายามที่จะปรับปรุงการศึกษา โดยการเปลี่ยนแปลง การศึกษานั้นและเรียนรู้ลำดับของการเปลี่ยนแปลงนั้น

2.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการทำงานของกลุ่ม (Participatory) และใช้ การปรึกษาหารือร่วมมือทำงาน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยการปฏิบัติตามแนวทางกลุ่ม กำหนด

2.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการใช้การสะท้อนการปฏิบัติ โดยประเมิน ตรวจสอบในทุก ๆ ขั้นตอน เพื่อปรับปรุงการฝึกหรือการปฏิบัติให้ เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

2.4 การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องนำความคิดเชิงนามธรรมมาทดลองฝึกปฏิบัติ และประเมินผลการปฏิบัติ ซึ่งเป็นการทดสอบ (Test) แนวคิดนั้นถูกต้องหรือผิด

2.5 การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ อาจเริ่มต้นจากบุคคล (ครู / นักวิจัย) คนเดียวพยายามดำเนินการให้มีการเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงบางสิ่งบางอย่าง ทางการศึกษาให้ดีขึ้น โดยขณะที่ปฏิบัติการต้องปรึกษา / รับฟังข้อคิดเห็นและอาศัยการร่วม ปฏิบัติจากผู้เกี่ยวข้อง

2.6 การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการสร้างความรู้ใหม่ ที่ให้แนวทางปฏิบัติเชิง รูปธรรมจากการบันทึก พัฒนาการของกิจกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ขณะเดียวกันสามารถ นำปรากฏการณ์ที่ศึกษามาประมวลเป็นข้อมูลเสนอเชิงทฤษฎี ได้แนวทางการวิจัย เชิงปฏิบัติการนี้ เมื่อนำมาวิจัยแก้ปัญหาในชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้เรียนรู้และวิเคราะห์วิจารณ์ จากผลที่ได้จากการปฏิบัติ จะทำให้ได้รูปแบบการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนได้ เหมาะสมกับสภาพการณ์ของชั้นเรียนและระบบของตนเองได้อย่างแท้จริง

แนวทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นรูปแบบของการสืบสวนแบบภาพสะท้อน (กลับ) ของตนเองเป็นส่วนรวมของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์ทางสังคมเพื่อต้องการที่จะ พัฒนาหลักการพื้นฐานและความเป็นธรรมของวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้รูปแบบหรือ แนวทางที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับภาวะของสังคมและสถานการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ร่วมงานการวิจัยนี้อาจรวมถึงครู นักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง นักเรียนและสมาชิกในชุมชนอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มใดก็ได้ที่สนใจร่วมกัน วิธีการ ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้นเป็นไปได้ต่อเนื่องเมื่อมีความร่วมมือของกลุ่มบุคคลที่จะพินิจ พิเคราะห์การกระทำของตนเองและกลุ่ม โดยใช้วิจารณญาณอย่างละเอียดถี่ถ้วนในทาง การศึกษา โดยมีการใช้การวิจัยปฏิบัติการในการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน การพัฒนา

วิชาชีพการพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายของการตั้งกฎและระเบียบของชั้นเรียน นโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการประเมิน โดยไม่ใช่การแข่งขันกัน นโยบายของกลุ่มเกี่ยวกับบทบาทการให้คำปรึกษาแก่โรงเรียน และนโยบายของรัฐเกี่ยวกับการพัฒนาโครงการในโรงเรียน

แนวความเห็นอีกแง่หนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้ มาจากการเชื่อมโยงคำทั้งสองคำว่า “การปฏิบัติ” และ “การวิจัย” เข้าด้วยกันเป็นการเน้นความหมายที่จะใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาและเป็นแนวทางในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การสอน และการเรียนรู้ ผลของการพัฒนาอยู่ที่ว่ามีอะไรเกิดขึ้นในชั้นเรียนและโรงเรียน มีการแยกแยะแจกแจงและพิจารณาในหลักการและเหตุผลของการจัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างละเอียดและชัดเจน การวิจัยปฏิบัติการช่วยจัดหา แนวทางการทำงานที่เชื่อมโยงระหว่างทฤษฎี และการปฏิบัติให้เป็นน้ำหนึ่งอันเดียวกัน จากแนวคิดไปสู่การปฏิบัติการวิจัยปฏิบัติการเป็นแนวคิดที่ใหม่เพียงใด

แนวคิดของการวิจัยปฏิบัติการ ถือกำเนิดมาจากงานด้านจิตวิทยาสังคมของ เคอร์ท เลวิน ผู้ซึ่งได้ใช้เวลาหลายปีในการพัฒนาและประยุกต์วิธีการจากชุดของการทดลองอย่างต่อเนื่องในชุมชนหลังสงครามโลกในอเมริกา วิธีการนี้ได้นำมาทดลองใช้ในบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ในละแวกเดียวกัน การให้ความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับพิจารณาเข้าทำงาน สาเหตุและการเหยียด (หมายถึงการทำให้สถานการณ์ดีขึ้น) เกี่ยวกับอคติต่อเด็กที่มีเชื้อชาติต่างกันการปรับตัวให้เข้ากับสังคมของกลุ่มวัยรุ่นข้างถนน และวิธีการที่ดีกว่าในการฝึกความเป็นผู้นำให้คนรุ่นหนุ่มสาว จากงานของ เลวิน มีแนวคิดที่สำคัญอยู่ 2 แนวคือ แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจของกลุ่มและการยึดที่จะให้มีการพัฒนาปรับปรุงคุณสมบัติของการวิจัยปฏิบัติการที่แตกต่างจากการวิจัยแบบอื่นก็คือการวิจัยปฏิบัติการนั้น จะเน้นผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนอันเนื่องมาจากการวิจัย ซึ่งถือเป็นหน้าที่แรกของการวิจัยปฏิบัติการในอันที่จะนำไปสู่การปรับปรุงและใช้ในการประเมินผลการกระทำที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการวิจัยปฏิบัติการจึงเป็นกิจกรรมของกลุ่ม

การวิจัยปฏิบัติการเป็นวิธีการทำงานสำหรับกลุ่มของผู้ปฏิบัติงานทางการศึกษา กลุ่มผู้ปกครองของกลุ่มนักเรียน และบุคคลอื่น ๆ ที่มีชีวิตอยู่กับความซับซ้อนของประสบการณ์จริงและในขณะเดียวกันก็มุ่งมั่นในการปรับปรุงอย่างเป็นรูปธรรม มันเป็นวิธีการจัดการกับเหตุการณ์ที่ซับซ้อนอย่างมีวิจารณญาณและโดยปฏิบัติจริง วิธีการที่ เคอร์ท เลวิน พัฒนาขึ้นมานั้น ได้ทดลองและปรับปรุงในสถานการณ์ที่มีความยุ่งยาก และมีความขัดแย้งทางสังคมอีกด้วย ในการพัฒนารูปแบบการวิจัยนี้สามารถยึดหยุ่นวิธีการในการปรับปรุงโรงเรียน

โดยใช้วิจารณ์ญาณ ที่จะดำเนินและสะท้อนผลของการปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่ซับซ้อน มักจะสับสน นอกจากนั้นยังมีปัญหาขัดแย้งต่าง ๆ อีกด้วย ซึ่งเป็นลักษณะของการเรียน สมัยใหม่ การวิจัยแบบนี้จะให้กรอบงานเกี่ยวกับการรับรู้แนวคิดในความเป็นจริงของโรงเรียน โดยนำแนวคิดนั้นไปปฏิบัติในสภาพการณ์จริง ๆ ด้านหนึ่งและอีกด้านหนึ่ง จะให้วิธีการที่เป็น รูปธรรมที่จะดำเนินการให้เกิดผลทางการปฏิบัติและทำให้กลมกลืนกันระหว่างแนวคิดทาง การศึกษาและการปฏิบัติจริงทางการศึกษานั้น

3. วิธีการวิจัยปฏิบัติการของ เคมมิตและแมคแทลการ์ท

เคมมิตและแมคแทลการ์ท อธิบายวิธีการของการวิจัยปฏิบัติการ ด้วยขั้นตอน ของการดำเนินงานในลักษณะของการหมุนรอบตัวแบบเกลียวสว่าน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติการ และการประเมินผลของการปฏิบัติการในการดำเนินการจริง ๆ นั้น วิธีการวิจัยจะเริ่มต้นด้วย แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ การตัดสินใจว่าจะเริ่มปรับปรุงที่ไหน โดยคณะผู้ดำเนินการกำหนดขอบเขตของกลุ่มปัญหา สำคัญร่วมกันในการทำงานกลุ่มจะจัดแนวการแก้ปัญหาสำคัญร่วมกันในการทำงานกลุ่มจะจัด แนวการแก้ปัญหาในรูปของแนวคิดที่สนใจร่วมกัน กลุ่มตัดสินใจว่าจะเริ่มปฏิบัติการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ณ จุดใดโดยศึกษาจากเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้วตัดสินใจว่าที่จุดใดที่น่าสนใจจะ ได้รับผลการดำเนินการ นั่นคือ การสำรวจสภาพการณ์ต่าง ๆ ทั่วไปในขณะและสืบหาความ จริงเกี่ยวกับสภาพการณ์นั้น ๆ ซึ่งในการสำรวจและกำหนดการเบื้องต้นนี้เป็นความต้องการ หรือความประสงค์คณะผู้ปฏิบัติการเองที่มีจุดมุ่งหมายจะปฏิบัติการแก้ไขสภาพงานของตนเอง ในลักษณะของการปรับปรุงงาน

ในการแบ่งแผนดำเนินการทั่วไปเป็นขั้นตอนย่อย ๆ ที่สามารถจะดำเนินการ ให้สัมฤทธิ์ผลลงไปได้ นั้นนักวิจัยปฏิบัติการจะดำเนินการขั้นแรกให้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ เพียงแต่ปรับปรุงงานเท่านั้น แต่จะกำหนดให้มีผลงานที่ดีกว่าเดิมอีกด้วย ก่อนที่จะทำการใน ขั้นที่หนึ่งนี้กลุ่มผู้ดำเนินการจะต้องตรวจสอบในทุก ๆ ด้าน อย่างรอบคอบเกี่ยวกับจุดดีจุดด้อย ของการดำเนินงานเป็นการวางแผนกำหนดแก่นนำสำคัญของผลการดำเนินงานในขั้นแรกนี้ และกำหนดยุทธวิธีการดำเนินงานให้อยู่ในแนวทางการปฏิบัติจริงให้มากที่สุด ทั้งนี้โดยเน้น ศึกษาสภาพการทำงานจริงในสนามให้มากที่สุด และเมื่อเริ่มปฏิบัติการแล้ว ข้อมูลใหม่ก็จะเริ่ม เก็บเข้ามากิจกรรมทั้งสามอย่างก็จะดำเนินไปพร้อม ๆ กันคือ การวางแผน การปฏิบัติการ และ การประเมินผลการปฏิบัติการ การปฏิบัติของกลุ่ม และการปฏิบัติการของแต่ละคนในกลุ่ม

จะต้องนำมาศึกษาและตรวจสอบละเอียดถี่ถ้วน ถึงผลของการกระทำในปัจจุบันเพื่อวางแผนการดำเนินการใหม่ในระยะต่อไป ซึ่งแผนการดำเนินงานจะต้องปรับปรุง โดยอาศัยข้อสนเทศจากการปฏิบัติอย่างเป็นปัจจุบันอยู่เสมอแผนการดำเนินงานขั้นที่สองจะต้องกำหนดขึ้น โดยอาศัยข้อมูลในขั้นแรกร่วมกับแผนหลักในการดำเนินงานที่เหมาะสมและการดำเนินงานในขั้นตอนที่สองก็จะกระทำต่อไปโดยมีกิจกรรมหลัก 3 ประการเช่นเดิม คือดำเนินงานควบคุมการปฏิบัติงาน และประเมินผล ลักษณะการดำเนินงานก็จะดำเนินไปเรื่อย ๆ ในลักษณะการหมุนเป็นเกลียวจะลึกลงไปทุกทีคล้ายเกลียวสว่านคือการปฏิบัติงาน โดยมีการควบคุมให้ดำเนินการไปตามที่กำหนดไว้ในการประเมินและการวางแผนใหม่ไปอย่างต่อเนื่อง

4. วงจรของวิธีการของเคมมิสและแมคแทคการ์ท เน้นความจำเป็นของการวางแผนดำเนินงานที่จะต้องยืดหยุ่นได้ และมีการตอบสนอง วิธีการนี้ยอมรับว่าในสภาพการณ์จริงทางสังคมที่ซับซ้อนนั้น ในทางปฏิบัติไม่ว่าใครก็ตามย่อมไม่สามารถที่จะดำเนินการทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นไปตามที่ต้องการ เคมมิสและแมคแทคการ์ท เน้นให้มีการเกี่ยวเนื่องกันระหว่างการปฏิบัติและผลสะท้อนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแผนการดำเนินงาน โดยอาศัยการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง กล่าวง่าย ๆ ก็คือการวิจัยปฏิบัติการเป็นวิธีการที่กลุ่มคนจัดระบบสถานการณ์จากสิ่งที่เขาเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตัวเอง และแลกเปลี่ยนประสบการณ์เหล่านี้กับบุคคลอื่น ๆ คิว

การวิจัยปฏิบัติการคือการวิจัยแบบเข้าไปมีส่วนร่วมและร่วมมือกัน ซึ่งตามปกติเกิดจากกลุ่มที่มีความคิดเห็นร่วมกัน บุคคลจะอธิบายส่วนที่ตนสนใจเกี่ยวข้องกับสิ่งหาสิ่งที่คนอื่นคิดและหาทางแก้ไขที่เป็นไปได้ในการประชุมอภิปรายเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่กลุ่มจะดำเนินการต่อไป กลุ่มจะต้องกำหนดแนวคิดที่สนใจร่วมกันของการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกัน โดยจะกำหนดขอบเขตการดำเนินการที่กลุ่มต้องการปฏิบัติเพื่อการปรับปรุงวิธีการ สมาชิกของกลุ่มจะวางแผนร่วมกันปฏิบัติและสังเกต เป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มรวม และสะท้อน (กลับ) การดำเนินงานร่วมกัน แล้วจัดวางแนวทางใหม่อย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยความเข้าใจและเหตุการณ์ในอดีตเป็นแนวทาง

ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดที่สนใจร่วมกันและวิธีการที่ใช้ในการปรับปรุงเพื่อไม่ให้เกิดความสับสน แนวคิดที่สนใจร่วมกันควรจะเกี่ยวกับความพยายามที่หยิบยกธรรมชาติของปัญหาทางการศึกษาที่เกิดขึ้น ซึ่งยอมรับกันไม่ได้ และเสนอว่าจะจัดการให้ดีขึ้น

อย่างไร โดยเสนอวิธีการที่ทำให้สภาพการณ์นั้น ๆ คีขึ้น ขอเสนอตัวอย่างเพื่อให้เห็นความแตกต่างระหว่างวิธีการและสาระทางการศึกษาของแนวคิดที่สนใจร่วมกันดังนี้

แนวคิดที่สนใจร่วมกัน : พัฒนาให้หลักสูตรและวิธีสอนให้มี
ความคล่องตัวเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมที่บ้าน วิธีการ : ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้วยเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษา

แนวคิดสนใจร่วมกัน : พัฒนาให้นักศึกษาเข้าใจความหมายของการคิดแบบวิธีวิทยาศาสตร์อย่างลึกซึ้ง และนำไปปฏิบัติได้ วิธีการ : หลักสูตรวัฒนธรรมร่วม 2 วัฒนธรรมและ ภาษา 2 ภาษาจากชุมชนที่ประกอบ ด้วยชน 2 เผ่าพันธุ์ หรือ 2 เชื้อชาติ จะได้รับการเน้นในกิจกรรมชั่วโมงภาษาและวัฒนธรรมการกำหนดแนวคิดที่สนใจร่วมกันของกลุ่มจะต้องกำหนดตามหลักเกณฑ์พื้นฐาน 4 ประการของการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งหลักเกณฑ์ทั้ง 4 นี้จะเกี่ยวข้องกัน และพัฒนาต่อเนื่องกันเป็นวงจรและหมุนเป็นวงกลมเจาะลึกเข้าไปแบบสว่าน ในการทำวิจัยปฏิบัติการกลุ่มและสมาชิกจะต้องปฏิบัติดังนี้

4.1 แผน คือ โครงสร้างกิจกรรมหรือการปฏิบัติ และตามคำจำกัดความแผน คือแนวทางปฏิบัติซึ่งจะต้องมองไปในอนาคตข้างหน้า โดยจะต้องระลึกลักษณะของเหตุการณ์ทางสังคมนั้น ไม่สามารถหรือกำหนดไว้ล่วงหน้าได้ และจะต้องมีการเสี่ยงต่อความไม่แน่นอนอยู่บ้างการกำหนดแผนทั่วไปจึงต้องมีความยืดหยุ่นพอสมควร เพื่อที่จะสามารถปรับให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงและความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในสภาพจริง เช่นเดียวกับสภาพการณ์ของสิ่งต่าง ๆ และการเมือง ลักษณะที่สองกิจกรรมที่ถูกเลือกมากำหนดในแผนจะต้องได้รับเลือกมาจากกิจกรรมนั้น สามารถปฏิบัติได้ดีกว่ากิจกรรมอื่น ๆ สามารถลดความขัดแย้งที่อาจขึ้นได้ (อย่างน้อยในระดับหนึ่ง) และช่วยให้เกิดพลังในการปฏิบัติที่เหมาะสมกว่า และมีประสิทธิภาพสูงกว่าในการปฏิบัติการทางการศึกษาในส่วนของ การกำหนดแผนนี้ ผู้ร่วมงานจะต้องให้ผู้ปฏิบัติมีศักยภาพใหม่ ๆ ในการปฏิบัติทางการศึกษาในแง่ของทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อให้เกิด การวิเคราะห์และปรับปรุงกำหนดแผนงานที่สามารถปฏิบัติได้จริงในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่

4.2 การปฏิบัติ เป็นการดำเนินการกระทำที่เกิดจากแผน ที่ได้พิจารณาใคร่ครวญแล้วอย่างรอบคอบเป็นการปฏิบัติงานจากแนวคิดให้เป็นการกระทำ และใช้การปฏิบัตินี้เป็นฐานของการพัฒนาการกระทำในขั้นต่อไป ทั้งความละเอียดถี่ถ้วนและความตั้งใจในการกระทำ การปฏิบัติคำนึงตามแนวที่ได้วางแผนไว้อย่างมีเหตุผลและมีความควบคุมอย่างสมบูรณ์ แต่การปฏิบัติจากแนวทางที่วางไว้นี้มีโอกาสของการเสียอยู่ด้วย เนื่องจากเป็น

สิ่งที่จะทำให้เกิดขึ้นจริงตามเหตุการณ์ทางการเมืองและสภาพการณ์จริง (ซึ่งบางอย่างจะเกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด ไม่สามารถจะทำนายได้ อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง) ดังนั้นแผนที่ย่างไว้สำหรับการปฏิบัติจะต้องสามารถแก้ไขโดยการกำหนดให้มี ความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงการให้ข้อมูลจากกิจกรรมก่อนหน้านี้จะต้องต่อเนื่อง และนำมาใช้ในกิจกรรมต่อไป (สิ่งที่เคยทำมาก่อนหรือวิธีการทำงานก่อน ๆ) แต่การทำงานที่ ผ่านมาไม่จำเป็นจะต้องนำมาเป็นแนวทางสำหรับปัจจุบันเสมอ ไปส่วนการปฏิบัติจะต้องเปลี่ยน รูปไปหรือปรับปรุงไปได้เรื่อย ๆ ตามผลการกระทำเกี่ยวกับการตัดสินใจนั้น ๆ การนำแนวทาง ปฏิบัติไปใช้ตามแผนนั้นต้องเป็นไปตามคุณลักษณะของสิ่งที่มีอยู่ตามสภาพสังคมและการเมือง โดยเน้นการปรับปรุง การต่อรองและการประนีประนอมเป็นสิ่งจำเป็น เมื่อเกิดความเห็นไม่ ตรงกันทุกฝ่าย การดำเนินการในสายกลางจะช่วยให้มากในกรณีที่มีความขัดแย้งกันขึ้น ถึงแม้ว่าอย่างไรก็ตามการพิจารณาข้อมูลเพื่อปฏิบัติการขั้นต่อไปจะต้องอยู่บนพื้นฐานของผล การกระทำที่ผ่านมาแล้ว

4.3 การสังเกต ทำหน้าที่เก็บบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผลวิฤตจากการปฏิบัติงาน การสังเกตช่วยมองไปข้างหน้าโดยเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะสะท้อนเหตุการณ์ในปัจจุบันใน ลักษณะของเหตุการณ์ในอนาคตอันใกล้ที่ดำเนินการต่อเนื่องและสอดคล้องต่อกัน ไม่แยก จนเกินไป ข้อมูลจากการสังเกตจะต้องเปิดกว้าง ก็จะต้องมองหลายแง่หลายมุมในทุก ๆ ด้าน ประเภทของการสังเกต(รวมถึงการวัด) ที่วางแผนไว้ล่วงหน้านั้นไม่เป็นการเพียงพอ ผู้สังเกตจะต้องมีความไวในการจัดภาพหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งนอกจากจะ สังเกตข้อมูลตามที่วางแผนเอาไว้แล้วจะต้องมีความยืดหยุ่นที่จะจัดเก็บข้อมูลในลักษณะที่ไม่ คาดคิดมาก่อน นักวิจัยปฏิบัติการจะต้องรายงานผลการสังเกตอย่างครบถ้วน

4.4 การสะท้อนผลของการกระทำ คือการแสดงออกที่สังเกตได้ ซึ่งจะ สะท้อนออกมาในรูปของกระบวนการ ปัญหาและแนวทางการกระทำ การสะท้อนจะเป็น ลักษณะของ ความเป็นไปได้ของสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่ ปฏิบัติลงไป การสะท้อนภาพจะพิจารณาโดยใช้การอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงาน โดยวิธีนี้จะช่วยให้ได้ภาพสะท้อนของกลุ่มที่จะนำไปสู่การปรับสถานการณ์ทางสังคม และการปรับปรุงโครงการ การสะท้อนภาพจะมีลักษณะเป็นการประเมินอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ศึกษา ปฏิบัติการจะต้องตัดสินใจจากประสบการณ์ของตนว่า ผลของการปฏิบัติ (หรือผลที่เกิดขึ้น) นั้นเป็นสิ่งที่ต้องประสงค์หรือไม่ และให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติต่อไป นอกจากนั้น การสะท้อนภาพยังหมายถึงการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นก่อนที่จะดำเนินการจริงอีกด้วย

การสะท้อนข้อมูลนี้จะช่วยในการวางแผนการดำเนินการในขั้นต่อไป ที่จะเป็นไปได้สำหรับกลุ่มและสำหรับแต่ละบุคคลในโครงการ ในการที่จะยอมรับจุดมุ่งหมายของการดำเนินการของกลุ่มด้วย

การวิจัยปฏิบัติการเป็นกระบวนการที่เคลื่อนหมุนไปในสถานะต่าง ๆ 4 จุด ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจว่าทั้ง 4 จุดนี้ จะมีการเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง และไม่จบในตัวของมันเองแต่จะอยู่ในสภาพการณ์ขณะใดขณะหนึ่งของการวิจัยปฏิบัติการที่จะมีการเคลื่อนไหวในลักษณะของเกลียวสว่านระหว่างการวางแผนการปฏิบัติการสังเกต และการสะท้อนการปรับปรุงในขั้นแรกเพื่อให้หลักการพื้นฐานที่จะปฏิบัติชัดเจน แจ่มแจ้ง เข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานนั้นจะพัฒนาโดยการทดสอบกับกลุ่มผู้ที่จะปฏิบัติ โดยใช้วิธีการทดสอบระหว่างหลักการพื้นฐานกับแนวปฏิบัติและระหว่างหลักการพื้นฐานด้วยกันโดยทั่ว ๆ ไป สิ่งที่เสนอเป็นหลักการพื้นฐานนี้จะพัฒนาโดยอาศัยคำวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับหลักการและการปฏิบัติทางการศึกษาโดยตรง ประกอบกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม และระบบข่าวสารในโรงเรียน (หลักสูตร ระบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล ที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดความหมายกับผู้เรียน ความสำคัญของกลุ่มในการวิจัยปฏิบัติการไม่ควรจะถูกละเลยไป กิจกรรมใด ๆ ที่กระทำโดยบุคคลเพียงคนเดียวผ่านวงจรของการวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกต และการสะท้อน ไม่ถือว่าเป็นการวิจัยปฏิบัติการ การวิจัยปฏิบัติการไม่ใช่กิจกรรมของเอกัตบุคคล การกระทำโดยบุคคลเดียวจะทำลายระบบการเปลี่ยนแปลงของพลังของกลุ่มที่สำคัญยิ่ง ซึ่งเป็นการกระทำที่เสี่ยงมาก การปฏิบัติการด้านการศึกษาจะไม่ดำเนินการโดยคนเดียว แต่ต้องเน้นการปฏิบัติจริงในกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้การกระทำใด ๆ มีการพิจารณาอย่างรอบคอบโดยกลุ่ม)

การวิจัยปฏิบัติการจะเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อย่างเท่าเทียมกัน คือ ความเปลี่ยนแปลงในแต่ละบุคคลด้านหนึ่ง และอีกด้านหนึ่งคือความเปลี่ยนแปลงในสังคมของกลุ่มหรือสถาบัน และความเปลี่ยนแปลงของสังคมของคนเหล่านั้น วัฒนธรรมของกลุ่มสามารถอธิบายได้ในแง่ของคุณลักษณะของปรากฏการณ์ และรูปแบบของวัฒนธรรมที่แสดงออกทางภาษาและกิริยามรรยาท กิจกรรมและการปฏิบัติในสังคม ตลอดจนสัมพันธภาพและระบบสังคมที่แสดงออกถึงปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มการวิจัยปฏิบัติการตระหนักดีกว่า มนุษย์เราแต่ละคนเป็นสัตว์สังคมและเป็นสมาชิกของกลุ่มปฏิบัติการในการดำรงชีวิต โดยมีกระบวนการเสริมสร้างของภาษา ในการติดต่อสื่อสารการปฏิบัติงาน และสัมพันธภาพ

ระหว่างบุคคลในสังคมในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของกลุ่ม (สมมติเราไม่มองในระดับกว้างคือสถาบันหรือสมาคมในวงกว้าง) เราจะเปลี่ยนแปลงตัวเราเอง กับคนอื่น ๆ โดยการสร้างรูปแบบและการสอนการใช้ภาษา การปฏิบัติกิจกรรมและความสัมพันธ์ทางสังคม ในลักษณะของกิจกรรมรวมกัน ในการวิจัยปฏิบัติการเราเน้นที่จะดำเนินการเช่นนี้ อย่างต่อเนื่อง และร่วมมือระหว่างบุคคลต่าง ๆ และอาศัยกลุ่มเป็นผู้ตัดสินใจ

การพัฒนาการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ จะเน้นการวิเคราะห์และสืบเสาะหาความเปลี่ยนแปลงทั้งในส่วนบุคคลและวัฒนธรรมของกลุ่ม การเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งหมดกลุ่ม จะทำงานด้วยกันเพื่อเปลี่ยนแปลงการดำเนินการและเปลี่ยนแปลงสัมพันธภาพในสังคมในลักษณะเฉพาะของกลุ่มของเขา ซึ่งจะเป็นรูปแบบอันจะเป็นแนวโน้มที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมว่า “คิดให้กว้างระดับโลก ปฏิบัติแคบระดับท้องถิ่น”

5. สรุปหลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

หลักการสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ต้องตระหนกอยู่เสมอคือ กลุ่มบุคคล ที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญต่อกระบวนการวิจัย นั่นคือ การวิจัยชนิดนี้ไม่ควรกระทำตามลำพังและควรใช้วงจรของกระบวนการวิจัยซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติการ สังเกตและการสะท้อนผลการปฏิบัติ เพื่อนำมาปรับปรุงแผนงาน แล้วดำเนินการกิจกรรมที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งวงจรของ 4 ขั้นตอนดังกล่าว จะมีลักษณะการดำเนินการเป็นบันไดเวียน (Spiral) กระทำซ้ำตามวงจรจนกว่าจะได้ผลปฏิบัติตามจุดมุ่งหมาย การวิจัยเชิงปฏิบัติการอาจเริ่มต้นโดยครู นักเรียนหรือนักศึกษา แล้วปฏิบัติการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางพัฒนาขึ้น โดยรับฟังความคิดเห็นข้อติเตียน ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ คือ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร หรือสังคมภายนอก บันทึกผลการปฏิบัติการที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทุก ๆ ขั้นที่สำคัญ นั่นคือ

5.1 บันทึกผลของการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมและการฝึกปฏิบัติ

5.2 บันทึกผลของการเปลี่ยนแปลงการใช้ภาษาและการสื่อสารใน

ห้องเรียนหรือหน่วยงาน และกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ต้องแก้ไข

5.3 บันทึกผลการเปลี่ยนแปลงสัมพันธภาพทางสังคมและการจัดระบบองค์กรที่ลดอุปสรรคต่อการฝึกปฏิบัติ

5.4 บันทึกผลของการพัฒนาการที่เป็นข้อค้นพบที่สำคัญของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปฏิบัติการใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพคือ การแจกแจงข้อค้นพบที่สำคัญในเชิงอธิบายความ ซึ่งจะนำมาสู่การสรุปเป็นผลงานวิจัย และแสดงให้เห็นแนวทางหรือรูปแบบการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหามานานในเรื่องราวของสิ่งที่ศึกษานั้นเกิดการพัฒนายิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ศุภวรรณ หาญสุวรรณ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยด้านวัดประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีระดับปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อศึกษารายประเด็นปัญหา พบว่า ครูผู้สอนมีปัญหาเรื่องความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์ทั้งภาคปฏิบัติ ความรู้และเจตคติ และความรู้ความเข้าใจในวิธีการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรกำหนดให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละชั่วโมงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละบททำให้เป็นปัญหาแก่ครูผู้สอนเพราะครูผู้สอนขาดเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนที่เป็นมาตรฐาน

สงศรี สารบุตร (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้เกมกับการสอนตามปกติ พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้เกมสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้เกมสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รุ่งจิตต์ อิงวิยะ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างบทเรียนเสริมทักษะ พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคือ 91.27/65.33 ความสามารถในการอ่านของ

นักเรียนหลังการใช้บทเรียนแล้วสูงกว่าก่อนใช้บทเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่ใช้บทเรียนเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สูงกว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่ไม่ใช้บทเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วีรชาติ ชัยเนตร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การสร้างบทเรียนเสริมการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนเสริมการอ่านภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.68/79.31 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้บทเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฉัตรรัตน์ ศิลาจันทร์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ที่พัฒนาโดยใช้กระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 80.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 84.38

ทรงสิทธิ์ ทองจรัส (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เกมพบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้เกม ที่พัฒนาโดยใช้กระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สูงกว่าเกณฑ์ความรู้ที่กำหนดไว้เป็นร้อยละของคะแนนเต็มคือ คิดเป็นร้อยละ 83.10 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความรู้ที่กำหนดดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 82.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์จำนวนนักเรียนที่กำหนดไว้ร้อยละ 80

ศิริพร สุทธิยา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเรียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า

1. แบบฝึกทักษะการเรียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.22/76.53

2. นักเรียนที่เรียนโดยแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพผลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โดยรวมเท่ากับ 0.62 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 62 มีประสิทธิผลด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เท่ากับ 0.66, 0.66, 0.46 และ 0.72 ตามลำดับ แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 66, 66, 46 และ 72 ตามลำดับ

3. นักเรียนที่เรียนโดยแบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมและรายด้านการฟัง การพูด การเขียน สูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการอ่านไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่เรียนโดยแบบฝึกทักษะ มีความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 99.58 นักเรียนที่เรียนโดยแผนการเรียนปกติมีความคงทนในการเรียนรู้ร้อยละ 96.03

โดยสรุป แบบฝึกทักษะการเรียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.22/76.53 สามารถนำไปใช้เป็นหนังสือเรียนและสื่อการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

ชเวนดิงเกอร์ (Schwenger. 1977 : 51) ได้ศึกษาผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกที่รูปภาพเหมือนของจริงแบบเขียนตามคำบอก และแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกที่มีรูปภาพเหมือนของจริงมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยไม่ใช้รูปภาพเหมือนของจริง

ลอว์รีย์ (Lawrey. 1978 : 817-A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1 ถึงระดับ 3 จำนวน 87 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนการทดสอบก่อนการทำแบบฝึก

แมคพีค (Mcpeake. 1979 : 7199-A) ได้ศึกษาผลการเรียนจากแบบฝึกอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มศึกษาจนถึงความสามารถในการอ่าน และเพศที่มีต่อความสามารถในการสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาที่เมือง จำนวน 129 คน พบว่า ทุกกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำสูงขึ้น ยกเว้นนักเรียนชายที่มีความบกพร่องในเรื่องการอ่าน และพบว่าแบบฝึกช่วยปรับปรุงความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนทุกคน แต่เวลา 12 สัปดาห์ ไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ในการสะกดคำใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษา และคะแนนนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การอ่านยังมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสะกดคำ

มิกเชล (Mitchell, 1980 : 1392-A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเขียนสะกดคำ 3 แบบ คือ กลุ่มที่ 1 ใช้พจนานุกรม เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 ใช้กิจกรรมการเขียนเรื่องเป็นกลุ่มทดลองที่ 2 และใช้ทั้งสองวิธีร่วมกัน เป็นกลุ่มที่ 3 จากการศึกษาพบว่า วิธีสอนการเขียนสะกดคำทั้ง 3 วิธี ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำสูงกว่ากลุ่มควบคุม แต่ในด้านความคิดสร้างสรรค์ทางการเขียนและการเขียนสะกดคำของกลุ่มทดลองทั้ง 3 วิธีไม่แตกต่างกัน

แอนดรู (Andrew. 1989 : 990-A) ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในการสอนสะกดตัวหนังสือแก่นักเรียนที่มีปัญหาการสะกดตัวหนังสือ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 8 คน การทดลองดำเนินการติดต่อกันกัน 4 สัปดาห์ วันละ 45 นาที พบว่า คอมพิวเตอร์สามารถแก้ไขการเขียนและการสะกดผิด ๆ ของเด็กได้

กิลลิส (Gillis. 1984 : Website) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและด้านภาษาศิลป์ (Language Arts) ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้หนังสือพิมพ์เสริม นาน 12 สัปดาห์ ปรากฏว่าจะเน้นความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่ใช้หนังสือพิมพ์เสริมสูงกว่าจะเน้นความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่ไม่ใช้หนังสือพิมพ์เสริม ส่วนคะแนนจากการทดสอบด้านอักษรศาสตร์ เช่น ความสามารถในการใช้กฎเกณฑ์ ไวยากรณ์ การสะกดคำ และวิธีเรียนของกลุ่มที่ไม่ใช้หนังสือพิมพ์เสริม สูงกว่ากลุ่มที่ใช้หนังสือพิมพ์เสริม

กาล (Karl 1988 : 6-8) ได้ศึกษาแนวทางที่ทำให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ประสบความสำเร็จในการสอนว่าต้องยึดแนวปฏิบัติดังนี้

1. ปรับตัวให้เข้ากับภูมิหลังและระดับสติปัญญาของนักเรียน เพราะจะทำให้ นักเรียนเกิดความอ่อนด้า้น้อยที่สุด และเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ
2. สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้มากที่สุด
3. ต้องเลือกที่จะเสนออุปกรณ์การสอนภาษาแบบใหม่ ๆ
4. ไม่บังคับให้นักเรียนได้ตอบอย่างรวดเร็ว ควรให้เวลาสำหรับคิดแก่นักเรียน
5. ให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนหลาย ๆ อย่าง

ชา (Cha, 1990 : 3458-A) ได้ศึกษาวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาษาต่างประเทศที่พบในตำรา 3 เล่มคือ EFL เล่มปัจจุบัน EFL เล่มเก่าและ ESL ได้เน้นในเรื่อง ชนิดของกิจกรรมการเรียนภาษา กรอบคุณมตั้งแต่ยึด โครงสร้างของประ โยคจนถึงกิจกรรมการใช้ภาษาสนทนาสื่อสาร และในเรื่องทักษะทางภาษาที่ใช้ในการฝึก และการจัดกิจกรรมการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกาหลี ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการเรียนภาษาส่วนใหญ่ในตำรา

ทั้ง 3 เล่ม เน้นการพัฒนาความสามารถด้านภาษาศาสตร์ทั้งในเรื่องไวยากรณ์ ทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน ตลอดจนทักษะการเขียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้บรรลุผลตามจุดหมายนั้น ต้องใช้สื่อและแบบฝึกทักษะที่สอดคล้องเหมาะสมกับความสนใจและวัยของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างครู ผู้สังเกต และนักเรียน เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตลอดไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY